

Per Molander, *Public Procurement in the European Union: The Case for National Threshold Values* (Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej: kwestia wysokości krajowych progów bagatelności), „Journal of Public Procurement” 2014, vol. 14, iss. 2, s. 181–214.

Efektywność zamówień publicznych zależy od wielu czynników, m.in. od ogólnego poziomu przejrzystości procedur, stopnia wykorzystywania instrumentów zaliczanych do e-zamówień, profesjonalizmu osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie postępowania przetargowego czy też sposobu zarządzania jednostką zamawiającą. Wśród istotnych czynników wpływających na poziom wydajności systemu zamówień publicznych należy wymienić także wysokość progu bagatelności. Przywołane zagadnienie jest przedmiotem rozważań P. Molandera. Asumpt do refleksji dały częstokroć wyrażane opinie krytykujące obowiązek stosowania procedur zamówieniowych w przypadku niskich kwot ze względu na znaczny

poziom skomplikowania procedur przetargowych, ich sformalizowany charakter, a także kosztogenność przeprowadzania zamówień w myśl regulacji normatywnych (wysokie koszty transakcyjne). Autor na wstępie wskazuje, że wprowadzenie w Szwecji krajowego progu stosowania ustawy zamówieniowej niższego niż próg unijny jest powszechnie negatywnie oceniane, zwłaszcza na poziomie lokalnym. Odmienną opinię prezentuje z kolei Konfederacja Przemysłu Szwedzkiego (Confederation of Swedish Industries) wskazująca, że ustanowienie niskiego progu bagatelności sprzyja m.in. zachowaniu konkurencyjności przetargów oraz minimalizowaniu ryzyka korupcji. P. Molander, ukazując uniwersalność problematyki, wskazuje również na rozbieżności stanowisk w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej (UE).

Zainteresowanie autora programami krajowymi wynika m.in. z ich zróżnicowanego poziomu w poszczególnych krajach UE. Podstawowym pytaniem badawczym postawionym przez autora jest kwestia, czy wprowadzenie krajowych progów stosowania ustawy poniżej progu UE jest uzasadnione ekonomicznie, a jeżeli tak, to na jakim poziomie powinny być one ustanawiane.

Artykuł obejmuje ekonomiczną analizę zasadności przyjęcia określonej wartości progów stosowania regulacji normatywnych. Autor poprzez analizę zamówień przeprowadzonych w Szwecji zarówno na poziomie centralnym, jak i lokalnym stara się określić optymalny poziom progów, stanowiący rozsądny kompromis pomiędzy zyskami ze stosowania sformalizowanych procedur przetargowych a kosztami administracyjnymi związanymi z ich przestrzeganiem. P. Molander przeprowadził szczegółowe badania umożliwiające określenie rodzaju korzyści, jakie zamawiający może uzyskać na różnych poziomach konkurencji (przy różnej liczbie złożonych ofert). Zyski te następnie zostały porównane z rzeczywistymi kosztami transakcji, wynikającymi z obowiązku zastosowania sformalizowanej procedury, a więc obejmującymi różnicę pomiędzy kosztami zakupu bez konieczności stosowania szczegółowych regulacji prawnych a ponoszonymi w efekcie stosowania procedur zamówieniowych.

Autor, rekapitułując rozważania, stwierdza, że występują silne argumenty przemawiające za koniecznością funkcjonowania w obrocie prawnym przepisów dotyczących zamówień publicznych poniżej progów unijnych. Główne wyniki badań wskazują, że koszty transakcyjne związane z przeprowadzeniem zamówień publicznych są stosunkowo niskie i że zyski przewyższają je już przy stosunkowo niskiej wartości zamówienia. Próg rentowności obliczony na podstawie przyjętej próby badawczej wyniósł ok. 5000–6000 EUR. Na wskazanym poziomie spodziewane zyski równoważą się ze średnimi kosztami obsługi zamówienia. Autor przyjmuje, że wskazana wartość jest zbyt niska, aby mogła stanowić ogólny próg bagatelności. P. Molander szacuje optymalnym poziomem progu bagatelności w Szwecji na 30 000 EUR.

Przeprowadzona przez autora ekonomiczna analiza regulacji normatywnych ma fundamentalne znaczenie w przypadku przepisów, których przedmiotem jest wydatkowanie środków publicznych i wpływanie na rynek. Przemyslenia zawarte w artykule stanowią istotny wkład w ekonomiczne uzasadnienie konieczności istnienia regulacji zamówieniowych.